

STEMMER FRA SIDEN
INTERVIEW MED:
MARIE BRIXTOFTE

STEMMER FRA SIDEN er en artikelserie i STOF, som har fokus på de mennesker, som ikke fagligt arbejder på rusmiddelfeltet, men som alligevel besidder en unik viden og erfaring. Det er fortællinger om den indsigt i mennesker med problemer med rusmidler, som man kan få ved at befinde sig ved siden af som pårørende eller have oplevet problemerne som tidligere bruger selv.

”Ingen måtte opdage noget, for han var jo i gang med at redde verden”

Farums tidligere borgmester Peter Brixtofte døde i 2016. Retsmedicinerens konklusion var: ”dødsårsag ukendt, alkoholrelateret”. Mange vidste, at Peter Brixtofte havde et stort forbrug af alkohol. Men få havde indsigt i, hvilke omkostninger og følger det havde for ham selv og hans familie, bl.a. hans datter Marie.

AF KARINA LUISE ANDERSEN
FOTO JONAS JENSEN

Karina Luise Andersen er
cand. mag. og redaktør på STOF

Marie Brixtofte er 41 år gammel og uddannet psykolog. Hun er den ældste af Peter Brixtoftes tre døtre. I januar 2019 udkom hendes bog "Kun når det regner", og siden har livet ikke været det samme for Marie. Bogen handler nemlig om sorgen over faderens død, men også om hans alkoholforbrug og de konsekvenser, det havde for ham, og ikke mindst de følger, det havde for hans datter. Den hemmelighed, som kun en tæt kreds omkring Peter Brixtofte kendte, er nu blevet offentlig.

"Syv måneder efter min far døde, var jeg ude at rejse med min mand. På fjerdedagen af turen begyndte der pludselig at dukke ord op i min hjerne: "*Han er død!*" råbte Vibeke" (Maries søster, red.). Herefter skrev jeg seks A4-sider nonstop. Jeg vidste slet ikke, jeg var gået i gang med en bog. Og de næste tre måneder skrev og skrev jeg. Og så pludselig havde jeg to valg. Jeg kunne lægge bogen i skuffen og svigte alle de tusindvis af unge mennesker, jeg havde mødt, da jeg arbejdede i TUBA (Terapi og rådgivning for Unge, der er Børn af Alkohol- og stofbrugere, red.), ved stædigt at blive ved med at holde fast i tabuet. Eller jeg kunne udgive. Hvis nogen ville udgive, og hvis jeg turde. Både People's Press og Gyldendal ville udgive bogen, og modet stjal jeg fra alle de skæbner, jeg havde mødt i TUBA, som for første gang fortalte deres historie til nogen. Nogle havde samlet mod til sig i årevis. Så jeg gjorde det samme og "kastede mig ud over klippen". Ud i "tågen", for jeg anede ikke, hvor jeg ville lande."

Mange havde meninger om Marie Brixtoftes bog. Om at hun havde valgt at skrive om sin kendte far og afsløre, at han havde nogle problemer. Nogle mente, at hun burde have ladet hans minde hvile i fred, og at han havde været nok igennem i medierne gennem årene som borgmester, mens andre var taknemmelige for, at hun tog emnet op og fortalte om alt det svære ved at elske sine forældre betingelsesløst og sorgen over ikke at kunne redde dem. Bogen fik gode anmeldelser, og den har ledt til, at Marie i dag lever af at holde foredrag dels om de følger, som børn, unge og voksne mærker af forældres problematiske alkoholforbrug, og dels om kompliceret sorg, og hvordan man kan blive lykkelig igen.

"Ofte har børn af forældre med et misbrug et behov for at bevare hemmeligheden om alkoholen og være loyale over for deres forældre. Børnene står nemlig over for et gigantisk dilemma: På den ene side kan børnene mistrives og gå til grunde, fordi forældrene ikke kan passe på dem, men på den anden side ligger det så dybt i menneskers urinstinkt, at børn skal være loyale over for deres forældre for at overleve. Så noget af det, jeg gerne vil fortælle om i mine foredrag og ved at udgive min bog, er, at det er vigtigt, at man giver børnene plads til at bevare deres kærlighed og alliance med forældrene, også når forældrene er dårlige forældre. Børnene skal have plads til nuancerne og til at kunne fortælle – og blive rummet med – at en del af barnet godt kan synes, at deres mor eller far er den bedste i verden, men en anden del af barnet bliver utryg, vred og bange, når mor eller far drikker."

Det lå mellem linjerne, at ingen måtte vide noget

Peter Brixtofte var borgmesteren, som hele landet kendte for de store visioner, og partiet Venstre fremhævede Farum som en mønsterkommune med mange positive tiltag og fremskridt for borgerne. Mange af de kolleger, familie og venner, der var tæt på Peter Brixtofte, vidste, at den succesfulde borgmester kæmpede med et alkoholproblem. Han var dog alligevel i stand til at klare sit arbejde og de lange arbejdsdage, og de fleste betragtede hans alkoholindtag som en lidt dum vane, han havde brug for for at slappe af. Men for hans datter Marie var det en meget utryg del af hendes barndom. Og samtidig en utryghed og en hemmelighed, hun aldrig kunne dele med andre, fortæller hun:

"Hvis han skulle holde en offentlig tale eller deltage i et tv-indslag, mens han var tydeligt beruset, eller hvis pressen skulle finde ud af, hvor meget han drak, var jeg bange for, at der ville blive sat spørgsmålstejn ved hans dømmeevne og ikke mindst ved hans evner til at være borgmester. Så derfor var jeg optaget af, at ingen i offentligheden måtte opdage noget, for han var jo gang i med at "redde verden" og gøre en stor forskel som borgmester og politiker."

Maries forældre blev skilt, da hun var tre år, og i første omgang boede hun hos sin mor. Men da hun blev 13, flyttede hun hjem til sin far, og der blev hun klar over, at hendes fars forbrug af alkohol var stort. Hun fortalte dog ikke sin mor eller andre noget før flere år senere.

"Det var tydeligt for mig, at jeg ikke skulle fortælle andre om det. Men tydeligt på en meget subtil måde. Det blev aldrig sagt, men lå mellem alle linjer. Også fordi han blev pinlig og træt og snalret og fuld på en sølle måde, og som barn ved man godt, at man ikke skal ydmyge sine forældre. Man er jo så sammensmeltet med dem, at når de opfører sig skamfuldt, så smitter den skam af på børnene. Sådan føler børnene i hvert fald," forklarer Marie.

Hun boede i kælderens i sin fars hus, og hun sørgede for, at hendes venner aldrig kom længere op i huset end kælderen, når de var på besøg. Hun tvang sin far til at drikke vand mellem vinglassene, uden at nogen opdagede det, og hun mindede ham om at børste tænder, inden han forlod huset, så ingen ville se de rødvinrøde tænder. Men mere end hemmeligheden, som hun og faderen passede på sammen, følte hun sig påvirket af selve den effekt, som alkohol havde på faderen, og den relation, de havde som far og datter:

"Hans nærvær forsvandt, og hans koncentrationsevne var så utroligt lille, at jeg lærte at sige noget hurtigt, sjovt og præcist, fordi jeg måske kun havde hans opmærksomhed i fem sekunder. Han blev træt, og nogle gange dårlig. Jeg var så bekymret for hans helbred og hans liv. Så at holde det hemmeligt fyldte meget lidt i forhold til det, at han drak, som fyldte uendeligt meget. Tabet, savnet, frygten, vreden, afmagten, medlidenheden – alle de følelser fyldte alt i forholdet mellem min far og mig."

2002 bliver et vendepunkt på godt og ondt

Peter Brixtofte prøvede flere gange at stoppe sit indtag

”Hvis han skulle holde en offentlig tale eller deltage i et tv-indslag, mens han var tydeligt beruset, eller hvis pressen skulle finde ud af, hvor meget han drak, var jeg bange for, at der ville blive sat spørgsmålstegn ved hans dømmeevne og ikke mindst ved hans evner til at være borgmester”

af alkohol, ofte på foranledning af andre. Efter den politiske skandale i 2002, hvor Peter Brixtofte måtte gå af som borgmester efter store uregelmæssigheder i håndteringen af Farums Kommunes økonomi, var det klart for alle i hans omgangskreds, at der måtte gøres noget.

"I 2002 blev min far sat på en flyvemaskine af Flemming Østergaard og andre venner til et 28-dages behandlingsforløb i Minnesota i USA. Men da han kom ud af behandlingscentret og sad i lufthavnen og skulle hjem, fejrede han med en god flaske vin, at han havde klaret de 28 dage," fortæller Marie og fortsætter:

"Indtil 2002 havde alkohol været et kæmpe tabu, men efter 2002 kunne vi bedre tale om det alle sammen. I 2004 var jeg 24 år og skulle giftes, og der lavede min søster, min stedmor og jeg en intervention over for min far. Jeg sagde til ham, at han ikke måtte føre mig op ad kirkegulvet, hvis ikke han stoppede med at drikke. Men min far ville ikke stoppe med at drikke – og han ville slet ikke føre nogen op ad kirkegulvet, som ikke ville acceptere ham med alle hans laster, sagde han ... så jeg gav op."

Efter Peter Brixtofte var indsat i Horserød Statsfængsel fra 2008 til 2011, dømt for groft mandatsvig på grund af den såkaldte sponsorsag, blev han kvartalsdranker, hvor han holdt lange pauser imellem det, Marie Brixtofte kalder "dødsdrik".

Her drak han intensivt i flere uger og endte ofte med at blive indlagt på sygehuset med alvorlig alkoholforgiftning, hvor lægerne måtte scanne hans hjerne for at tjekke, om den var blevet skadet.

"I 2011 lavede vi endnu en intervention – denne gang med begge mine søstre. Vi skrev et kærlighedsbrev til min far og havde en bisidder med, da vi mødtes i hans hjem. Han smed os ud, og jeg så ikke min far det næste halvandet år. I den tid fik jeg bl.a. to børn og undergik også et udredningsforløb på Rigshospitalet med mistanke om kræft – som jeg heldigvis ikke havde – og intet af det vidste han. Det var trist at føde et barn og ikke kunne vise det til sin far," siger Marie.

Adskillelsen mellem far og datter gør dog alligevel noget ved Peter Brixtofte, og i de sidste otte måneder af det halvandet år, drikker han ikke alkohol. Men Marie tør ikke se sin far alligevel, fortæller hun:

"Jeg var sikker på, at hvis jeg tog kontakt til ham, så ville han begynde at drikke igen, og så ville jeg indirekte være med til at slå ham ihjel. Men på samme tid blev jeg pludselig også nervøs for, om han ville begynde at drikke igen, hvis jeg ikke tog kontakt. Så til sidst føltes det som lige meget, hvad jeg gjorde. Jeg endte med at tage kontakt ... og han begyndte at drikke igen efter tre uger. Så alkoholen var hele tiden imellem os, og ultimativt lå hele tiden i baghovedet på mig, om han måske ikke elskede mig – sin datter – nok til at ville stoppe for min skyld?"

Senfølger og sorg

Marie fortæller, at hun ved, at mange mennesker har haft meget anger efter Peter Brixtofes død, fordi de følte,

at de ikke gjorde nok for at hjælpe ham. Sådant har hun også selv haft det, særligt de første 3-6 måneder efter hans død. Men hun har givet slip på skyldfølelsen nu. I stedet fokuserer hun sin energi på at håndtere de følger og konsekvenser, hendes fars alkoholbrug har haft for hende, og på at hjælpe andre børn, unge og voksne i samme situation.

"Jeg har tidligere arbejdet hos TUBA som psykolog, hvor jeg jo hjalp børn af misbrugere. Der er ingen tvivl om, at det var et interessant arbejdsområde for mig at arbejde med konsekvenserne af forældres misbrug – og hjælpe alle dem, som var i samme situation som mig – på grund af min egen historie," fortæller Marie og fortsætter:

"Og da jeg arbejdede hos Børn, Unge & Sorg var det vigtigt for mig, fordi jeg selv havde været igennem en svær og kompliceret sorgproces. Jeg havde interesse i at sikre, at vi alle bliver ved med at have de døde med i vores liv, ligesom jeg også føler, at min far fortsat skal være en del af mit liv."

Marie har selv haft alvorlige problemer med spiseforstyrrelse, problematisk brug af stoffer (speed og ecstasy), lavt selvværd og kontrolbehov – alt sammen følger af hendes fars alkoholforbrug. Men hun har længe været i gang med at rydde op i sin "bagage", som hun kalder det, og tage ansvar for de følger, hendes fars alkoholproblem har haft for hende. Hun mener, at hendes fars alkoholforbrug eskalerede, fordi han ikke selv fik gjort det samme.

"Min far har som barn følt sig så magtesløs over for sin egen far, som bankede hans mor. Min far er ikke altid blevet mødt med omsorg eller er blevet trøstet ordentligt som barn, og han havde en far, som ikke viste interesse for ham og kun på sit dødsleje sagde til sin søn, at han var stolt af ham," forklarer Marie. Hun fortsætter:

"Jeg tror, at mennesker som min far udvikler et misbrug, fordi der er noget "bagage", som gør for ondt, og fordi de ikke har andre måder at regulere deres følelser på. Jeg synes derfor, at vi skal tilbyde alle forældre gratis forældrekurser, så alle kan lære at blive bedre til at rumme deres børns svære følelser og også lære børnene at rumme egne svære følelser. På den måde kan vi som voksne tage ansvar for vores "bagage". Så den ikke skal blive ved med at spænde ben!"

Læs mere om Marie Brixtofte, hendes bog og foredrag på www.mariebrixtofte.dk

Bogen 'Kun når det regner' udkom i 2019 på forlaget Gyldendal.